Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Dos jidiše folk in tzifern

Leštzinski, Jankev

Berlin, 1922

עריא ןטנאק ענעדיישראפ ןיא ןוא ךיירטסע ןיא ןדיא יד ןופ סקואוו רעד .8 לטיפאק.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8340

Visual Library

קאפיטל 8.

דער וואוקס פון די אידן אין עסטרייך און אין פארשיידענע קאנטן אירע.

עסטרייך איז נאך רוסלאנד דער צווייטער אידישער צענטר אין אייראפע — דאס מוז מען פארשטיין ניט נאר אין דעם זינען, וואס אין עסטרייך איז די גרעסטע צאל אידן אין אייראפע נאך רוסלאנד, נאר אויך בנוגע צו א סך אנדערע ערשיינונגען. ווארום ביי די עסטרייכישע אידן זעהען מיר כמעט די אייגענע אלע ערשיינונגען, וואס ביי די רוסישע אידן. אמת, ס'זיינען פאראן חלוקים אינם טעמפּ פון דעם אדער יענעם פראצעס; ס'זיינען אויך פאראן אייגענע מאמענטן, וואס מיר באגעגענען אין איין לאנד און געפינען זיי ניט אין צווייטן לאנד — אין גאנצן און אין אלגעמיינעם אבער איז די לאגע אין די צוויי לענדער זעהר ענליך.

אין עסטרייך בילדן די אידן לגבי דער אלגעמיינער באפעלקערונג כמעט דעם זעלבן פראצענט, וואס אין רוסלאנד. און אויך אין עסטרייך, הגם דארטן האט מען שוין לאנג פארגעסן אין א תחום, איז פאראן איין קאנט, וואו די מערהייט פון די עסטרייכישע אידן איז קאנצענטרירט, און אין דעם דאזיגן קאנט מאכן די אידן אויס לגבי דער אלגעמיינער באפעלקערונג כמעט דעם אייגענעם פּראצענט, וואס די אידן אין תחום פון רוסלאנד. ווי אין רוסלאנד, אזוי אויך אין עסטרייך בלייבט דער צענטר פון די אידישע מאסן דער אלטער אידישער ישוב — גאליציע. און ווי פון תחום, אזוי אויך פון גאליציע גייט א גרויסע עמיגראציע הן אין אנדערע קאנטן פון עסטרייך, אזוי אויך אין פּרעמדע לענדער. די דאזיגע אינעווייניגסטע און דרויסנדיגע אויסוואנדערונג פונם צענטר פון עסטרייכישן אידנטום האט דאך ניט געווירקט כמעט גיט אויף דער אבסאלוטער און ניט אפילו אויף דער רעלאטיווער צאל פון די אידן אינם דאזיגן קאנט. פארקערט, די צאל אידן איז אין דעם דאזיגן צענטר פון די עסטרייכישע אידן — אין גאליציע — שטארק אויסגעוואקסן, ווען מיר וועלן נעמען א גרעסערן פעריאד צייט און ניט נאר די לעצטע פאר צענדלינג יאר. די אינעווייניגסטע איבערוואנדערונג האט אויך אין עסטרייך, ווי אין רוסלאנד, געבראכט צום אויס־בילדן פון גרעסערע קהלות, הגם די עמיגראציע פון דארף און פון שטעטל אין שטאט אריין איז דארטן א סך שוואכער, ווי אין רוסלאנד. דער טעמפּ פון דער קאנצענטראציע פון די אידישע מאסן אין גרויסע קהלות גייט אין עסטרייך לאנגזאמער, פּאמעליכער. אין עסטרייך באגעגענען מיר אויך אין ערשיינונג,

װעלכע מיר האבן אין רוסלאנד לחלוטין ניט געזעהן — אין עסטרייך זיינען פאראן פראװינצן מיט אן אלטן היסטארישן אידישן ישוב, װאו די אידישע באַפעלקערונג האט זיך פאר די לעצטע יארן אבסאלוט אפילו אויך פארקלענערט. בכלל אבער, האט זיך די צאל פון די עסטרייכישע אידן אויך פארגרעסערט פארן נײַנצענטן יארהונדערט אומגעפער אויף אזוי פיל מאל, װי די רוסישע אידן, לאמיר איבערגיין צום מאטעריאל.

טאבעלע XXIX

אידן אין עסטרייך אמאל און איצט

יאר	אבסאלוטע צאל אידן	% פון דער גאנצער באפעלקערונג
1785	281 873	2,62
1830	355 695	3,20
1869	822 220	4,03
1880	1 005 394	4,54
1890	1 143 305	4,78
1900	1 224 899	4,68
1910	1 313 698	4,59

מיר זעהען, אז פאר 125 יאר האט זיך די צאל פון די עסטרייכישע אידן פארגרעסערט מער פון פיר מאל. רעכנט מען צו די אידן, װאס האבן עמיגרירט פון עסטרייך, װעט נעווים אויסקומען, אז די צאל פון די עסטרייכישע אידן האט זיך פארגרעסערט פאר דער אנגעװיזענער צייט מער פון פינף מאל. דער פראצענט פון די אידן לגבי דער גאנצער באפעלקערונג פון עסטרייך איז אויך אויסגעװאקסן — פון 2,62 פראצענט אין 1785־טן יאר ביז 4,59 אין 1910־טן יאר, כמעט צװיי מאל מער. דערפון איז נעדרונגען, אז די אלגעמיינע באפעלקערונג אין עסטרייך איז ניט געװאקסן אזוי שטארק, װי די אידישע, װארום װאס איז שייך צו עמיגראציע, נעמט די אידישע באפעלקערונג אין איר א גרעסערן אנטייל, װי די ניט־אידישע.

אבסאלוט האט די צאל פון די עסטרייכישע אידן זיך תמיד פארגרעסערט; בנוגע צו דער רעלאטיװער זייט קאן מען דאס ניט זאגן. נאר ביזן 1890־טן יאר װאקסט תמיד די רעלאטיװע צאל אידן; פון דעמאלט אן פאלט דער פראצענט אידן לגבי דער

אלגעמיינער באפעלקערונג — פון 4,78 אין 1890־טן יאר ביז 4,59 אין 1910־טן.

גייען מיר איבער פון גאנץ עסטרייך צו אירע באזונדערע פראווינצן, באקומען מיר זעהר א אינטערעסאנט בילד פון דער אנטוויקלונג פון דער אידישער באפעלקערונג אין פארשיידענע טיילן פון עסטרייך פארן 19־טן יארהונדערט.

שטעלן מיר זיך, ראשית, אפ אויף גאליציע, וואו אין 1785־טן יאר האבן געלעבט מער פון 75 פראצענט פון אלע עסטרייכישע אידן און אין 1910־טן יאר מער פון 66 פראצענט.

טאבעלע XXX

דער וואוקס פון די גאליצישע אידן אין 19־טן יארהונדערט.

יאר	אבסאלוטע צאל אידן	% צו דער גאנצער באפעלקערונג
1817	200 277	5,60
1857	448 973	9,60
1869	575 918	10,60
1880	686 596	11,50
1890	772 213	11,60
1900	811 371	11,10
1910	872 972	10,90

פאר א פעריאד פון כמעט הונדערט יאר — פון 1817 ביז 1910 — איז דאס גאליצישע אידנטום אויסגעוואקסן מער פון פיר מאל. אין אנהויב פון 19־טן יארהונדערט האבן אידן אויסגעמאכט נאר 5,6 פראצענט פון דער אלגעמיינער באפעלקערונג; אין אנהויב אבער פון 20־טן יארהונדערט האבן זיי שוין אויסגעמאכט כמעט צוויי מאל אזוי פיל — 10,90 פראצענט. דער שנעלער וואוקס פון דער אידישער באפעלקערונג האט אבער געדויערט נאר ביזן 1880־טן יאר, ווען דער פראצענט פון די גאליצישע אידן האט דערגרייכט 11,50 פון דער גאנצער באפעלקערונג; פאר די לעצטע דרייסיג יאר איז דער פראצענט פון די אידן א ביסל געפאלן; דאס דערקלערט זיך דערמיט, וואס די אידן עמיגרירן פון גאליציע אין א גרעסערער מאס, ווי די ארומיגע באפעלקערונג.

טאַבעלע XXXI

דער וואוקס פון די אידן אין בוקאווינע.

יאר	אבסאלוטע צאל אידן	% צו דער גאנצער באפעלקערונג
1780	2 383	—
1827	7 828	—
1850	14 581	3,82
1869	47 574	9,32
1880	67 418	11,79
1900	96 150	13,17
1910	102 919	12,86

דער אינטענסיווסטער וואוקס, ווי מען זעהט פון דער נאר וואס געבראכטער טאבעלע, איז געווען ביי די בוקאווינער אידן — פאר 130 יאר האט זיך די צאל פון די בוקאווינער אידן פארגרעסערט 43 מאל. די רעלאטיווע צאל אידן האט זיך פארגרעסערט נאר פאר די לעצטע זעכציג יאר מער פון דריי מאל. אזא מין גרויסער אבסאלוטער און רעלאטיווער צוואוקס דערקלערט זיך מיט דער עמיגראציע פון די גאליצישע אידן קיין בוקאווינע.

נאך אינטענסיווער, ווי אין בוקאווינע, איז געווען דער וואוקס פון דער אידישער באפעלקערונג אין נידער־עסטרייך, דער עיקר אין דער שטאט ווין. אין 1785־טן יאר איז געווען אין נידער־עסטרייך ניט מער פון עטליכע הונדערט אידישע נפשות און אין 1910־טן יאר האט שוין די צאל אידן דארטן דער־גרייכט 184 779 (פון זיי אין ווין 175 318). דער דאזיגער קאלאסאלער וואוקס דערקלערט זיך מיט דער עמיגראציע פון די עסטרייכישע אידן פון אלע קאנטן פון דער מלוכה קיין ווין.

מיר האבן ביז אהער געוויזן די אנטוויקלונג פון די קאנטן, וואו די אידישע באפעלקערונג איז פארן נייעצנטן יארהונדערט געוואקסן. און אויב גאליציע קאן ביז א געוויסער מאס צונעגליכן ווערן צו די וואלינער און ווייס־רוסישע גובערניעס פון תחום, קאן בוקאווינע פארגליכן ווערן מיט די גובערניעס פון דרום־רוסלאנד און ווין מיט דער שטאט אדעס. איצט לאמיר איבערגיין צו

די קאנטן פון דער עסטרייכישער מלוכה, וואו די אידישע באפעלקערונג האט פאר די לעצטע יארן אננעהויבן אפילו אבסאלוט קלענער ווערן.

אין בעהמען זיינען געווען אידן:

אין	1785־טן	יאר	42 129
"	1869 "	"	89 933
"	1890 "	"	94 479
"	1900 "	"	92 745
"	1910 "	"	85 826

מיר זעהען, אז פאר 84 יאר — פון 1785 ביז 1869־טן יאר — האט זיך די אידישע באפעלקערונג אין בעהמען קוים צוויימאל פארגרעסערט און פון דע־מאלט אן הויבט זיך שוין אן א קריזיס; פון 1869 ביז 1890־טן יאר, פאר 21 יאר, האט זיך די אידישע באפעלקערונג פארגרעסערט קוים אויף 5,05 פראצענט (די אלגעמיינע באפעלקערונג האט זיך פאר דער איינענער צייט פארגרעסערט אויף 13,26 פראצענט). און פאר נאר די לעצטע 20 יאר — פון 1890 ביז 1910 — האט זיך די אידישע באפעלקערונג פון בעהמען פארקלענערט אויף 9,30 פראצענט, ווען די גאנצע באפעלקערונג האט זיך פאר דער איינענער צייט פארגרעסערט אויף 15,27 פראצענט.

דאס זעלבע, וואס מיר האבן נאר וואס פארצייכנט פאר בעהמען, הורט זיך איבער אין מערן.

מיר קאנען זיך דא ניט אפשטעלן אויף די סיבות, וואס האבן נעבראכט צו דער קאנסטאטירטער ערשיינונג. באמערקן מוזן מיר אבער, אז דוקא בעהמען און מערן האבן אן אנטוויקלטע אינדוסטריע און אן אנטוויקלטן האנדל און אוועקשטעלן די פארקלענערונג פון דער אידישער באפעלקערונג אויפן חשבון פונם עקאנאמישן פאלן פון די קאנטן קאן מען נעווים ניט. מען קאן אויך ניט דערקלערן די אנגעוויזענע ערשיינונג מיט דעם פאלן פון די געבורטן ביי דער אידישער באפעלקערונג, ווארום ווי נידעריג ס'איז ניט געפאלן דער נאטירליכער צוואקס אין די צוויי פראווינצן, איז ער דאך ניט דערגאנגען צו דער מדרנה, אז ער זאל געבן א מינוס. מען מוז דעריבער זוכן די סיבה פונם פאלן פון דער אבסאלוטער צאל אידן אין בעהמען און מערן, אין די טשעכישע טיילן פון עסטרייך, מיט דעם נאציאנאלן קאמף, וואס האט זיך דארטן פונאנדערגעברענט די לעצטע צענדליגער יארן. די טשעכן האבן אין די דאזיגע צוויי טיילן פון עסטרייך, וואו זיי האבן אין 1900־טן יאר אויסגעמאכט פון 62,20 פראצענט

(בעהמען) ביז 71,30 פראצענט (מערן) פון דער גאנצער באפעלקערונג, ער־קלערט א קאמף אפילו די דייטשן און האבן אים דורכגעפירט מיט גרויס ער־פאלג. על אחת כמה וכמה שוין, אז די אידן האבן געמוזט ארויסגעשטויסן ווערן דורך די טשעכן אין א גאנץ היפשער מאס.

מיר האבן זיך אפגעשטעלט אויף די עסטרייכישע פראווינצן, וואס פארמאגן צוזאמען 98 פראצענט פון די עסטרייכישע אידן; אויף דער אנטוויקלונג פון דער אידישער באפעלקערונג אין די איבעריגע קאנטן פון דער עסטרייכישער מלוכה לוינט ניט זיך אפשטעלן.

לאמיר נאר זעהן די איינטיילונג פון די עסטרייכישע אידן אין פארשיידענע קאנטן.

טאבעלע XXXII

די אידן אין פארשיידענע קאנטן פון עסטרייך.

Austria

קאנט	1869		1910	
	אבסאלוטע צאל אידן	% פון אלע עסטרייכישע אידן	אבסאלוטע צאל אידן	% פון אלע עסטרייכישע אידן
גאליציע	575 918	70,04	872 972	66,45
נידער־עסטרייך	52 350	6,37	184 779	14,06
בוקאווינע	47 574	5,79	102 919	7,83
בעהמען	89 933	10,94	85 826	6,53
מערן	42 899	5,21	41 158	3,13
שלעזיען	6 142	0,75	13 442	1,02
אין אלע איבעריגע קאנטן	7 404	0,90	12 602	0,98
סך־הכל אין עסטרייך	822 220	100,0	1 313 698	100,0

פון דער דאזיגער טאבעלע זעהען מיר, אז אין 1869־טן יאר האט אין גאליציע געוואוינט מער פון 70 פראצענט פון אלע עסטרייכישע אידן און אין 1910 נאר 66,45. אמת, די אבסאלוטע צאל אידן אין גאליציע איז טאקי אויס־געוואקסן אויף 297 054 נפשות, און דאס מאכט אויס מער פון 51 פראצענט פאר 41 יאר. דאס גאנצע עסטרייכישע אידנטום, ניט געקוקט אויף דער עמיגראציע קיין אמעריקע, איז אבער אויסגעוואקסן פאר די איינענע 41 יאר כמעט אויף 60 פראצענט. דערמאנט מען זיך נאך, אז דער נאטירליכער צו־וואקס ביי די גאליצישע אידן איז א סך גרעסער, ווי ביי די אידן פון אלע איבעריגע

טײלן פון דער עסטרײכישער מלוכה, װערט קלאר, אז פון גאליציע איז געגאנגען א גאנץ גרויסע עמיגראציע נים נאר קײן אמעריקע, נאר אויך אין אנדערע קאנטן פון עסטרײך. און דאס זעהט מען טאקי פון דערזועלבער טאבעלע. אין נידער־עסטרײך איז די צאל אידן אויסגעװאקסן פאר די געגעבענע 41 יאר $3^1/_2$ מאל און פון 6,37 פראצענט פון אלע עסטרײכישע אידן איז די צאל אויס־געװאקסן ביז 14,06, מער װי צװײ מאל אזױ פיל. א גרויסער צװואקס, הגם אַ קלענערער װי אין נידער־עסטרײך, איז געװען אויך אין בוקאװינע — און פון 5,79 פראצענט פון אלע עסטרײכישע אידן אין 1869־טן יאר האבן די בוקאװינער אידן אויסגעמאכט אין 1910־טן יאר 7,83 פראצענט. אין בעהמען איז דער פראצענט אידן געפאלן פון 10,94 (1869־טן יאר) ביז 6,53 פראצענט (1910). דאס אײגענע זעהען מיר אין מערן — דער פראצענט פון די אידן אין מערן איז געפאלן פון 5,21 פראצענט פון אלע עסטרײכישע אידן (1869) ביז 3,13 (1910).

מיר האבן ביז אהער גערעדט װעגן דעם װאוקס פון די אידן אין עסטרײך אין פארגלײך מיט דער גאנצער באפעלקערונג פון דער דאזיגער מלוכה און אויך װעגן דער אײנטײלונג פון די אידן אין פארשײדענע קאנטן. גײען מיר איבער צום נאציאנאלן צוזאמענשטעל פון גאנץ עסטרײך און פון זײנע פארשײדענע קאנטן. דא חזרט זיך פאר אונז איבער כמעט דאס אײגענע בילד, װאס מיר האבן געזעהן אין די 25 גובערניעס פונם רוסלענדישן תחום.

די נאציאנאליטעט װערט אין דער עסטרײכישער סטאטיסטיק באשטימט אויפן גרונט פון דער אומגאנג־שפראך. די אידישע שפראך איז אפיציעל נים אנערקענט. און דעריבער איז אפיציעל, אזוי צו זאגן, גאר קײן אידישע נאציע אין עסטרײך ניטא. די צאל אידן װערט באשטימט אויפן גרונט פון דער רעליגיע און דאס אנטשפרעכט אין דער גרעסטער מאס דער װירקליכער לאגע. לאמיר צום ערשטן זעהן דעם נאציאנאלן צוזאמענשטעל פון עסטרײך אויפן גרונט פון דער שפראך. דערבײ דארף מען האבן אין זינען, אז די אידן װערן צוגערעכנט צו די נאציעס, װעמענס שפראכן זײ האבן אנגעװיזן פאר זײערע אומגאנג־שפראכן בשעת דער פאלקס־צײלונג. פאקטיש װערן די אידן צוגערעכנט כמעט אין גאנצן צו די דײטשן און פאלאקן, צו די צװײ הערשנדיגע נאציעס אין עסטרײך.

אין 1910־טן יאר איז געװען אין עסטרײך — 27 963 872 אײנװאױנער, װעלכע זײנען באשטאנען פון פאלגנדיגע פעלקער (לויט די שפראכן):

1. דייטשן	9 950 266	35.6 %	
2. טשעכן און סלאוואקן	6 435 983	23,0 %	
3. פאלאקן	4 967 984	17,8 %	
4. אוקראינער	3 518 854	12,6 %	
5. סלאווענער	1 252 940	4,5 %	
6. סערבן און קראָאַטן	783 334	2,8 %	
7. איטאליענער	768 422	2,7 %	
8. רומענער	275 115	0,9 %	
9. מאדיארן	10 974	0,1 %	
סך־הכל	**27 963 872**	**100,0 %**	

מיר זעהען, אז אין גאנץ עסטרייך איז נימא קיין איין פאלק, וואס זאל אויסמאכן אן אבסאלוטע מערהייט. די דייטשן האבן מער פון א דריטל (35,6 %) פון אלע עסטרייכישע איינוואוינער; די טשעכן מיט די סלאוואקן האבן ווייניגער פון א פערטל (23,0 %); די פאלאקן סך־הכל ווייניגער פון א פינפטל (17,8 %); די אוקראינער — אן אכטל (12,6 %). די איבעריגע פעלקער זיינען גאר שוואך פארנעשטעלט. אין אלגעמיינעם איז די עסטרייכישע מלוכה א צוזאמענבונד פון כמעט א גאנץ צענדליג פעלקער, וואס פירן צווישן זיך א שרעקליך פארביטערטן קאמף. און אינם דאזינן קאמף שאפן זיך צענדליגע קאמבינאציעס פון נעמיינ־זאמע און קעגנזעצליכע נאציאנאלע און קלאסן־אינטערעסן.

דאס איז בנוגע צו עסטרייך אלס גאנצעס. גייט מען איבער צו די באַ־זונדערע קאנטן, ביים זיך א ביסל דאס בילד.

אם שטארקסטן איז די באפעלקערונג געמישט אין בוקאווינע.

לויט די דאטן פון דער ציילונג פון 1900־טן יאר איז די באפעלקערונג פון בוקאווינע באשטאנען פון:

1. אוקראינער	297 798	41,10 %
2. רומענער	229 018	31,60 %
3. אידן	96 150	13,17 %
4. דייטשן	63 681	9,00 %
5. פאלאקן	26 857	3,70 %

מיר זעהען, אז אין בוקאווינע איז נימא קיין איין נאציע, וואס זאל האבן

„רעכט“ צו פרעטענדירן אויף הערשאפט אין לאנד. די גרעסטע נאציע — די אוקראינער — האבן קוים 41,10 פראצענט פון דער גאנצער באפעלקערונג. די רומענער, וואס ווייזן ארויס די גרעסטע אפעטיטן אויף בוקאווינע, פארמאגן דארט אפילו ניט קיין דריטל פון דער באפעלקערונג — קוים 31,60 פראצענט. אידן פארנעמען אין בוקאווינע דאס דריטע ארט, אויסמאכנדיג 13,17 פראצענט פון דער גאנצער באפעלקערונג. די אידן זיינען אלנפאלס אזא באדייטנדיגע מינדערהייט אין בוקאווינע, אז זייער צושטיין צו דעם אדער יענעם צד באשליסט אפט דעם גורל פון יעדער פראגע און דערמיט געווים דערקלערט זיך, וואס דאס בוקאווינער אידנטום איז געווען די לעצטע צענדלינג יארן — די יארן פון פארעקשנטן נאציאנאלן קאמף — פאליטיש א סך אקטיווער און באוואוסטזיניגער, ווי די אידן פון די איבעריגע טיילן פון עסטרייך.

ווי איז די לאגע אין גאליציע?

נעמען מיר גאנץ גאליציע, איז דארט אויך ניטא קיין איין פאלק, וואס זאל פארמאגן אן אבסאלוטע מערהיים. אין גאליציע זיינען געווען אין 1900-טן יאר פאלגנדיגע נאציעס:

1. פאלאקן	3 352 000	46,00 %
2. אוקראינער	3 104 103	42,60 %
3. אידן	811 371	11,10 %

ביז 1910-טן יאר האט זיך די לאגע כמעט ניט געענדערט, ווארום לויט דער דאזיגער ציילונג זיינען געווען:

1. פאלאקן	46,52 %
2. אוקראינער	42,08 %
3. אידן	10,90 %

פאר צען יאר האט זיך א ביסל פארקלענערט דער פראצענט פון די אידן און פון די אוקראינער און, פארקערט, דער פראצענט פאלאקן האט זיך אביסל פארגרעסערט. דאס דערקלערט זיך דערמיט, וואס די אוקראינער און באזונדערס די אידן נעמען א גרעסערן אנטייל אין דער עמיגראציע, ווי די פאלאקן. די שנוים זיינען אבער ניט קיין באדייטנדיגע, און מען קאן דערוויל ניט ריידן וועגן דעם ארויסשטויסן פון דער אדער יענער נאציע.

נעמען מיר אבער באזונדערע טיילן פון גאליציע, באקומען שוין די הויפטפעלקער — די פאלאקן און די אוקראינער — אזוינע געגנטן, וואו זיי פאר-

מאנן א גרויסע מערהייט, באזונדערס די פּאלאקן. אין מערב־גאליציע האבן אויסגעמאכט אין 1910־טן יאר:

1. די פּאלאקן 88,5 %
2. די אידן 7,9 %
3. די אוקראינער 3,3 %

מיר זעהען, אז מערב־גאליציע איז באמת א ריין־פּויליש לאנד, און די לאגע פון די נאציאנאלע מינדערהייטן ווערט דארט דעריבער גאנץ שווער. אמת, אין די שטעט זיינען די פארהעלטענישן א ביסל אנדערש. און אין די שטעט מאכן די אידן אויס אפילו אין מערב־גאליציע כמעט א דריטל פון דער גאנצער באַפעלקערונג. דער פּראצענט אידן אין די שטעט פון מערב־גאליציע האלט אבער אין איין פאלן, ווי מיר וועלן זעהן שפּעטער.

אין מערב־גאליציע לעבט ווייניגער פון א פערטל פון אלע גאליצישע אידן — סך־הכל 213 269 נפשות (1910־טן יאר). די איבעריגע מער פון דריי פערטל פון די גאליצישע אידן (659 706 אין 1910־טן יאר) האבן געוואוינט אין מזרח־גאליציע, וואו די נאציעס זיינען שוין מער איבערגעמישט.

אין מזרח־גאליציע זיינען געווען אין 1910־טן יאר:

1. אוקראינער 61,7 %
2. פּאלאקן 25,3 %
3. אידן 12,4 %

די אוקראינער האבן אלזא אין מזרח־גאליציע דריי פינפטל פון דער גאנצער באפעלקערונג; די פּאלאקן איין פערטל; די אידן איין אכטל. אין די שטעט, ווי מיר וועלן זעהן שפּעטער, פארמאגן די אידן מער פון א דריטל פון דער גאנצער באפעלקערונג און בכלל זיינען אין די שטעט די פעלקער א סך מער איבערגעמישט.

די באפעלקערונג פון בעהמען איז באשטאנען אין 1900־טן יאר פון פאלגנדיגע נאציעס:

1. טשעכן 3 900 087 62,20 %
2. דייטשן 2 274 268 36,30 %
3. אידן 92 745 1,50 %

די באפעלקערונג פון מערן איז באשטאנען אין 1900־טן יאר פון:

1. טשעכן 1 727 270 71,30 %

2. דייטשן	631 237	26,08 %
3. אידן	44 255	1,90 %

אין ביידע קאנטן — אין בעהמען און אין מערן — מאכן די טשעכן אויס א באדייטנדיגע מערהייט — אין מערן גאנצע 71,30 פראצענט פון דער באפעלקערונג און אין בעהמען 62,20 פראצענט. אין ביידע קאנטן זיינען דא א סך קרייזן, וואו די אדער יענע נאציע בילדעט נאר א גרויסע מערהייט — מער אפילו פון 80 פראצענט. אין בעהמען זיינען פאראן ריין־טשעכישע קרייזן — 48 (חוץ דער שטאט פראג); ריין־דייטשע קרייזן — 30; און געמישטע — 17. אין מערן זיינען פאראן ריין־טשעכישע קרייזן — 22; ריין־דייטשע — 6; און געמישטע — 20. די אידן אין בעהמען און אין מערן שפילן זעהר א קליינע ראלע אינם קאמף, וואס ווערט געפירט צווישן די צוויי הויפט־נאציעס — צווישן די טשעכן און דייטשן. די גרעסטע צאל אידן איז נוטה צו דער דייטשער שפראך און שטעלט זיך מערסטנטיילס אויפן צד פון די דייטשן אינם נאַציאָנאלן קאמף. די לעצטע יארן, ווען די טשעכישע בורזשואזיע איז שוין געווארן גענוג שטאַרק און אגרעסיוו, האבן זיך אנגעהויבן באווייזן צווישן די אידישע בירגער־ליכע שיכטן „טשעכישע פאטריאטן“.

אין נידער־עסטרייך איז אין 1900־טן יאר די באפעלקערונג באשטאנען פון פאלגנדיגע פעלקער:

1. דייטשן	2 556 645	82,80 %
2. טשעכן	132 968	4,80 %
3. אידן	157 278	5,70 %

אין נידער־עסטרייך מאכן די דייטשן אויס א גרויסע מערהייט — מער פון 82 פראצענט; מע דארף אבער געדענקען, אז אין אמתן איז דער פראצענט פון די דייטשן א סך קלענער. די דאטן זיינען געבויט אויפן גרונט פון דער אומגאנג־שפראך — און אין ווין, וואו ס'געפינט זיך כמעט זעכציג פראצענט פון דער גאנצער באפעלקערונג פון נידער־עסטרייך, איז דא זעהר א גרויסער פראצענט טשעכן, פאלאקן, אידן, אוקראינער און אנדערע, וועלכע באנוצן זיך מיט דער דייטשער שפראך, נאר האבן אבער נים פארלוירן דעם צוזאמענבונד מיט זייערע נאציעס. נים געקוקט פונדעסטוועגן אויף דער גרויסער ווירקונג פון דער דייטשער קולטור און שפראך אין ווין, מאכן די דייטשן דארטן אויס נאר 73,9 פראצענט; די אידן — 8,80 פראצענט; די טשעכן — 6,20 פראצענט.

פראגעס.

1. אין וואסערע פרטים איז די לאגע פון די אידן אין עסטרייך גלייך צו דער לאגע פון די אידן אין רוסלאנד?

2. וויפיל איז געווען אידן אין עסטרייך — אין 1785־טן יאר? אין 1830־טן? אין 1880־טן? אין 1910־טן?

3. וואסער א פראצענט האבן אידן אויסגעמאכט אין עסטרייך — אין 1785־טן? אין 1830־טן? אין 1880־טן? אין 1890־טן? אין 1910־טן?

4. וואסער א באפעלקערונג האט זיך מער פארגרעסערט אין עסטרייך אין 19־טן יארהונדערט — די אלגעמיינע? די אידישע?

5. וויפיל זיינען געווען אידן אין גאליציע — אין 1817־טן? אין 1869־טן? אין 1910־טן?

6. וואס פאר א פראצענט פון דער גאנצער באפעלקערונג האבן אידן דארט אויסגעמאכט — אין 1817־טן? אין 1869־טן? אין 1890־טן? אין 1910־טן?

7. וויפיל זיינען געווען אידן אין בוקאווינע — אין 1780־טן? אין 1850־טן? אין 1910־טן?

8. וואסער א פראצענט האבן אידן אויסגעמאכט אין בוקאווינע — אין 1850־טן? אין 1900־טן? אין 1910־טן?

9. ווי שטארק איז אויסגעוואקסן די אידישע באפעלקערונג אין נידער־עסטרייך?

10. וויפיל זיינען געווען אידן אין בעהמען — אין 1785־טן? אין 1890־טן? אין 1900־טן? אין 1910־טן?

11. וואסערע סיבות האבן געבראכט צו דער אבסאלוטער פארקלענערונג פון דער אידישער באפעלקערונג: אין בעהמען? אין מערן?

12. וואסער א טייל פון די עסטרייכישע אידן וואוינט: אין גאליציע? אין נידער־עסטרייך? אין בוקאווינע? אין בעהמען? אין מערן?

13. אין וואסערע טיילן פון עסטרייך האט זיך פארגרעסערט דער פראצענט אידן פאר דער צייט פון 1869־טן ביז 1910־טן יאר?

14. אין וואסערע טיילן האט זיך דער פראצענט אידן פארקלענערט?

15. פון וואסערע פעלקער באשטייט די עסטרייכישע מלוכה?

16. האט א וואסערע ס'ניט איז נאציע אן אבסאלוטע מערהייט פון עסטרייך?

17. וועמען געהער די רעלאטיווע מערהייט אין עסטרייך?

18. פון וואסערע פעלקער באשטייט:

א) די באפעלקערונג פון בוקאווינע? ב) פון גאליציע? ג) פון מערב־גאליציע? ד) פון מזרח־גאליציע? ה) פון בעהמען? ו) פון מערן? ז) פון ווין?